

Maatalouden ravinnekuormituksen vähentäminen Suomessa

Petri Ekholm

Kipsikäsittelyn tulevaisuus maatalouden ravinnevalumien hillitsijänä

– Vantaanjoen kipsihankkeen loppuwebinaari 1.12.2020

Helsingin edusta 23.11.2020

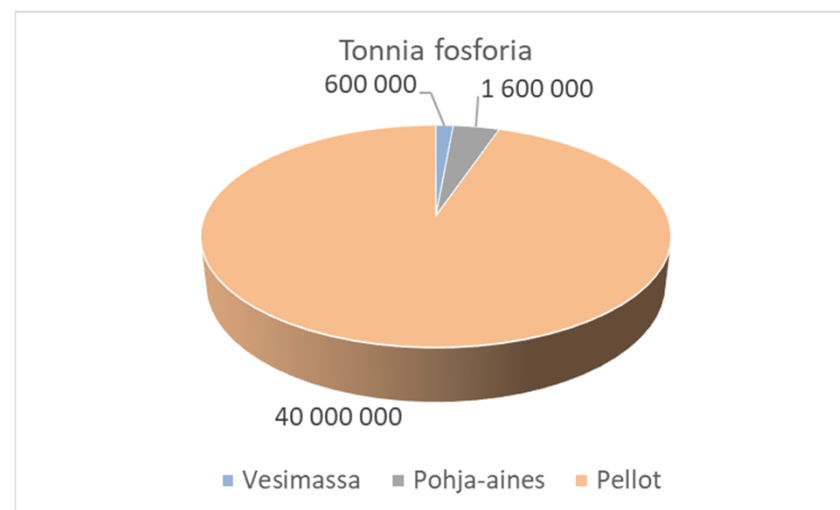
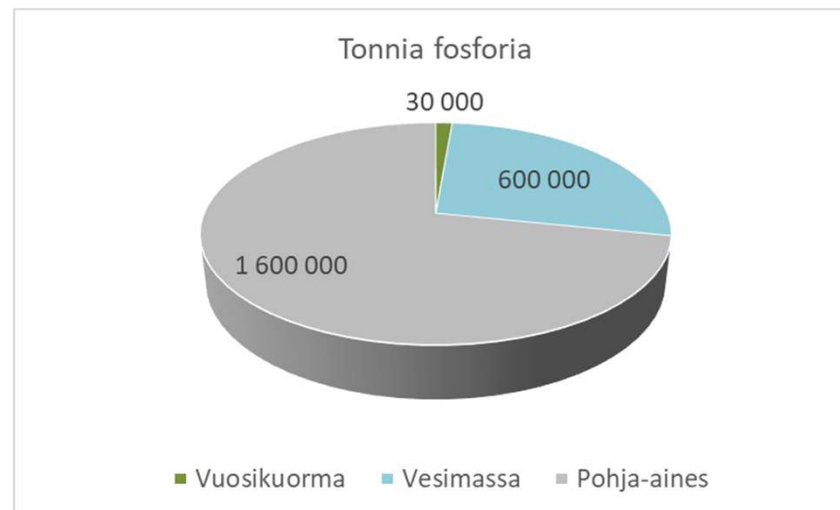
Itämeren ravinnekuormitus

KOKONAISKUORMITUS

- Vähentynyt 1980-luvulta
 - Fosfori 60 %
 - Typpi 33 %
- ☹ Itämeren tila ei vastaavasti parantunut

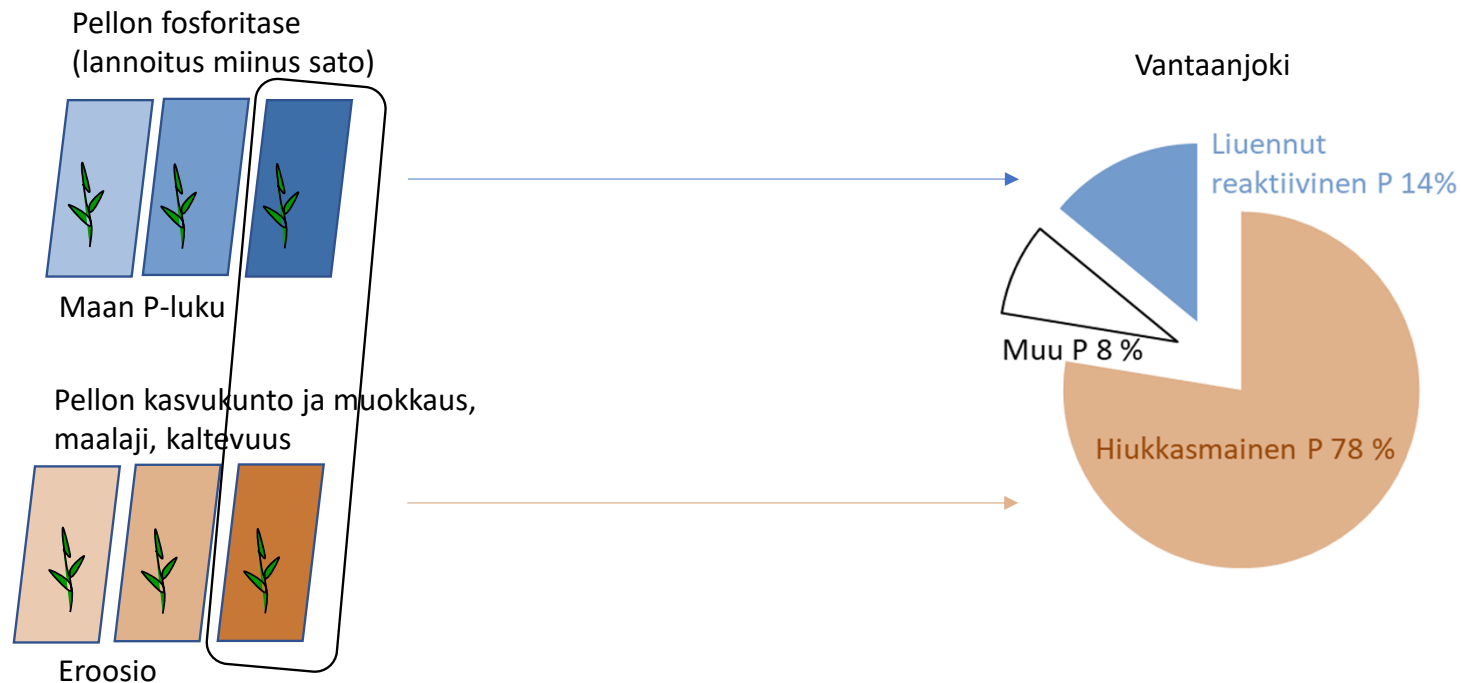
KUORMITUS SUOMESTA

- Noin 10 % kokonaiskuormasta (3100 tonnia fosforia, 77 000 tonnia typpeä)
- Ei juuri alentunut 1995–2016¹
- Valtaosa peräisin maataloudesta
- Merenhoitosuunnitelman toimenpideohjelma
 - Fosforikuormitusta vähennettävä 440 tonnia
 - Typpikuormitusta 6600 tonnia vuodessa
- ☺ Itäisimmän Suomenlahden tila parantunut
- ☹ Selkämeren tila heikkenemässä

¹Räike, Taskinen, Knuuttila 2019. Nutrient export from Finnish rivers into the Baltic Sea has not decreased despite water protection measures. Ambio.

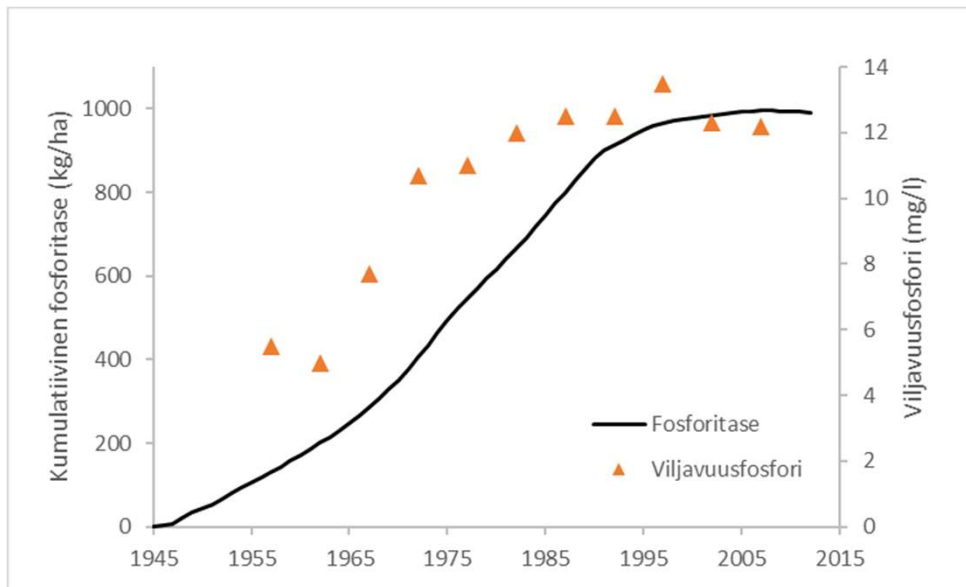
Maatalouden fosforikuormitus

→ Tarvitaan menetelmiä, jotka soveltuvat laajalle peltoalalle ja jotka vähentävät sekä liuennutta ja hiukkasmaista fosforia

Peltomaan fosforitila

Viljavuusfosfori (STP)

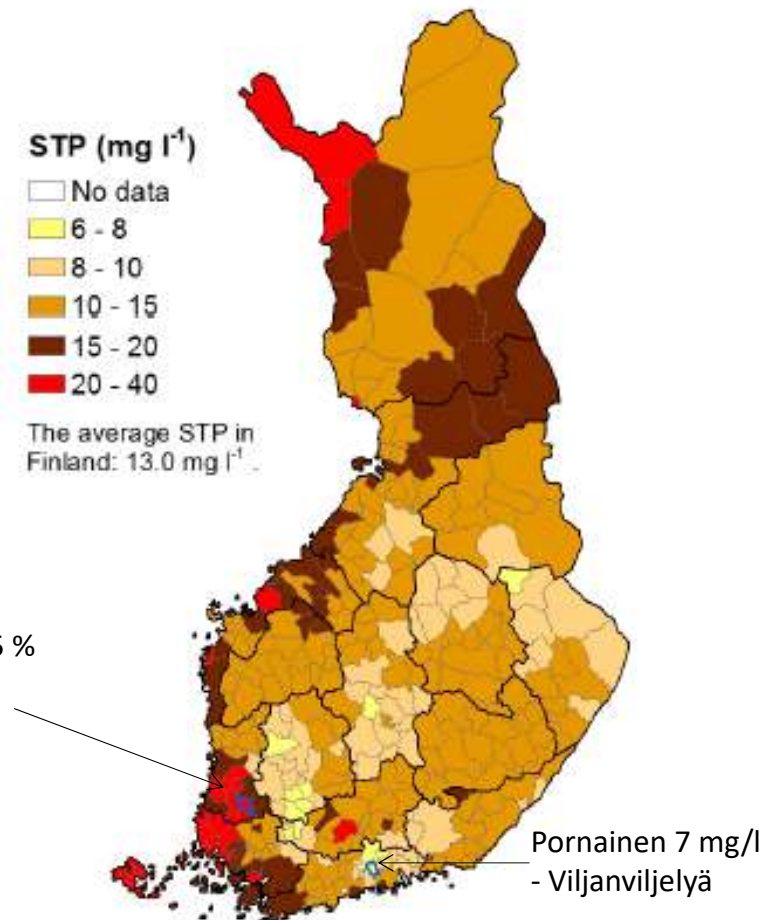

Fosforitase

- 1980-luvulla >30 kg/ha ylijäämäinen
- Nykyisin muutama kilo

Köyliö 39 mg/l

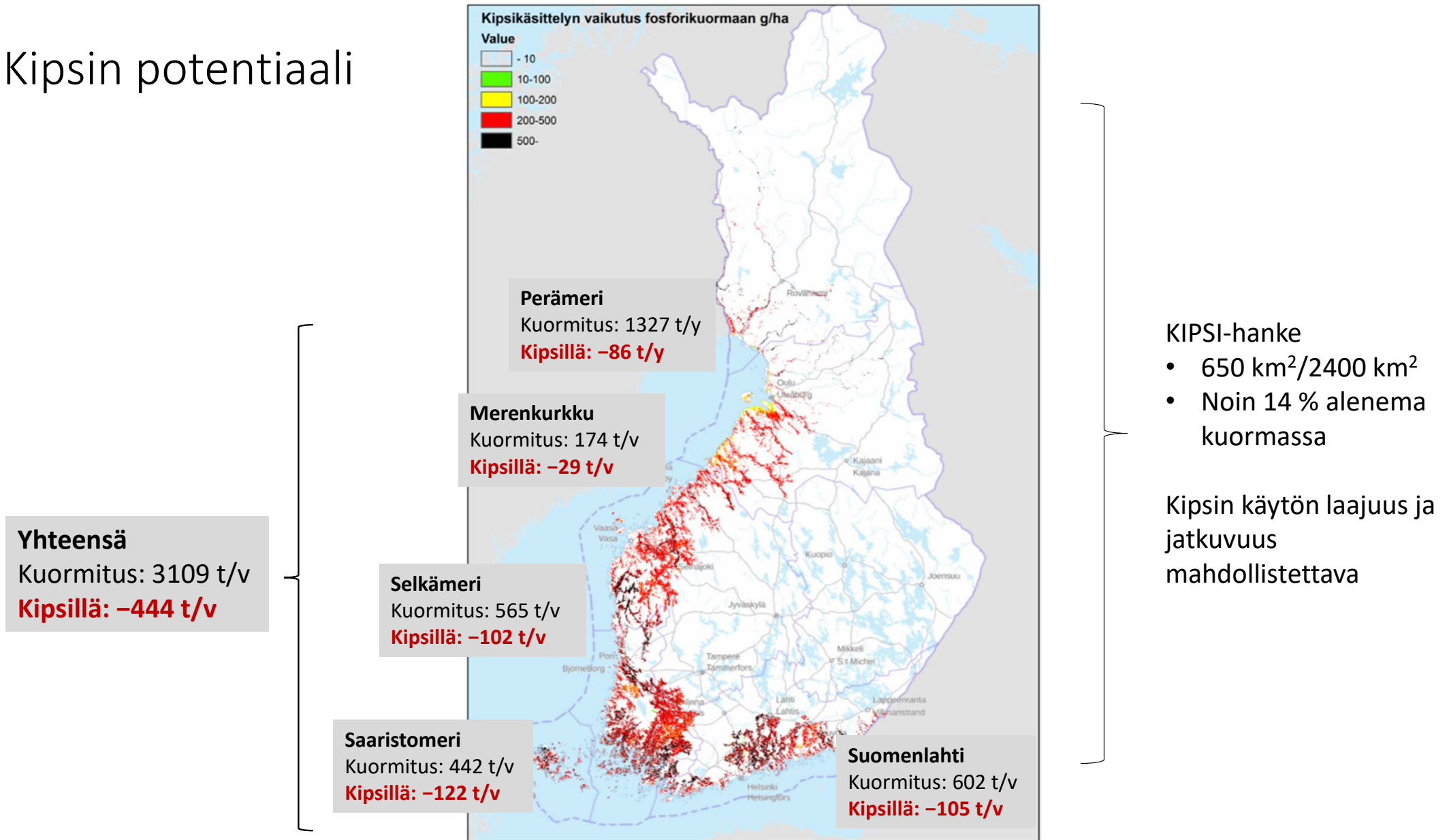
- Siipikarjaa
- Erikoiskasveja 45 %
peltoalasta

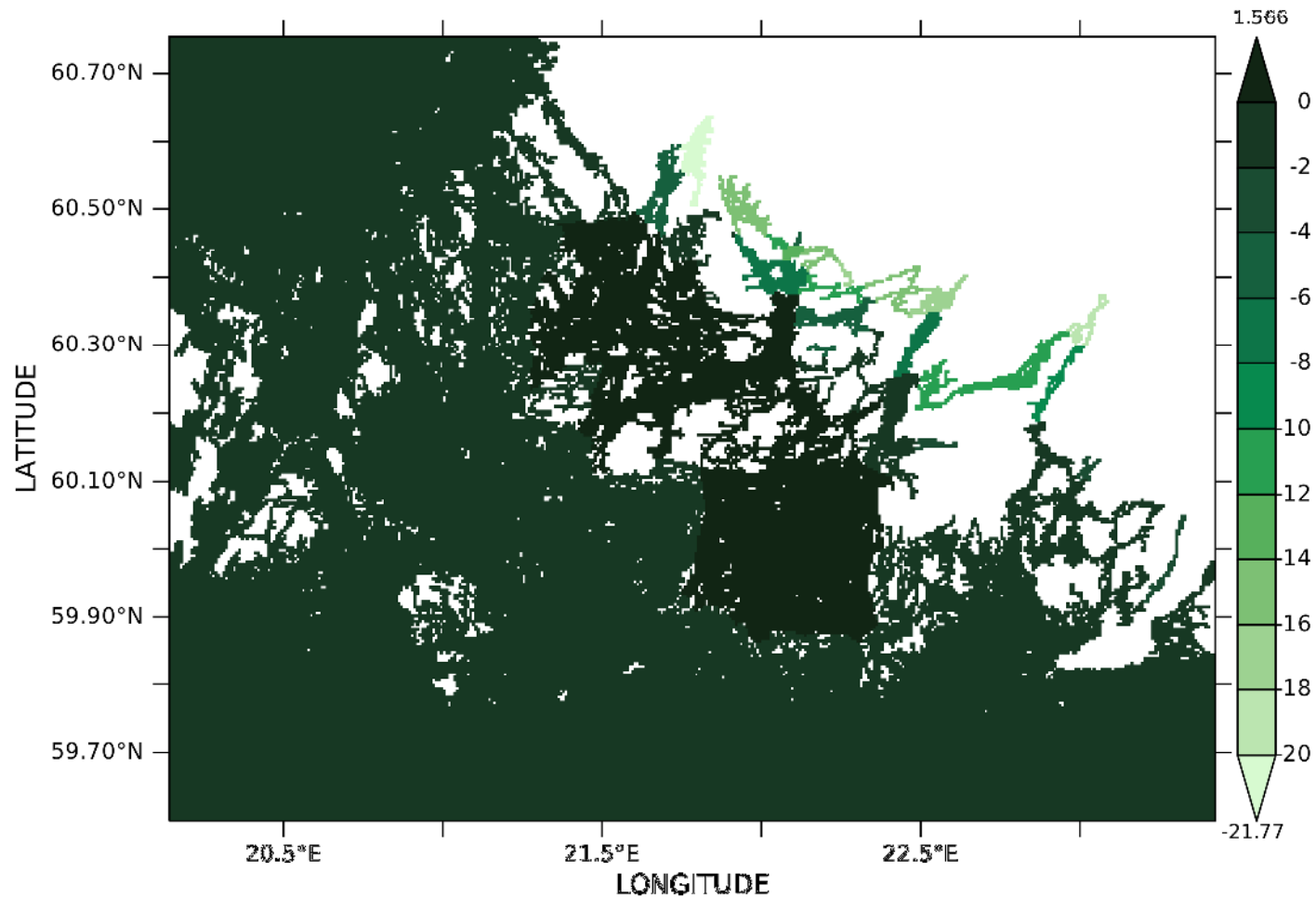
Miten fosforikuormitusta voidaan vähentää?

- Fosforilannoitusrajat tiukemmiksi
 - Erikoiskasvit
 - Ympäristökorvauksen ulkopuolella olevat tilat
- Karjanlannan hyödyntäminen edellyttää aktiivisia politiikkatoimia (esim. lantafosforin siirtotuki)
 - Voimmeko perustaa tulevaisuuden maatalouden nykyisenkaltaiseen kotieläinmäärään?
- Lohkokohtainen aineisto saatava ravinnetietokantaan
 - Ravinnetietokannan oikeudelliset, yhteiskunnalliset ja tekniset edellytykset (Samassa Vedessä –hanke)
- Tarvitaan välivaiheen nopeita ratkaisuja

Kipsin potentiaali

Muutos Saaristomerellä, jos kaikki soveltuvat pellot käsiteltäisiin kipsillä

Kasvukauden keskimääräisen *a*-klorofyllipitoisuuden muutos (%)